

1 חוק כביש אגרה (כביש ארצי לישראל), התשנ"ה-1995

1. הגדרות

(תיקון התשנ"ח)

בחוק זה -

"אגרה" - תשלום לפי חוק זה עבור נסיעת רכב בכביש אגרה;

"דמי גביה" - תשלום לפי חוק זה המיתוסף לאגרה בשל נסיעת רכב בכביש האגרה כאשר גביית האגרה נעשית שלא באמצעות תג חיוב;

"דרך" - תוואי למעבר רכב, הולכי רגל או בעלי חיים, לרבות מסילת ברזל, מחלף, גשר, מנהרה, אי תנועה, תעלה, חפיר ומעביר מים בצד הדרך או מתחת להן, ולרבות מיתקנים שבתוואי הדרך: קיר תומך, קיר או סוללה למניעת רעש, אבן שפה, גדר, מחסום, מעקה, עמוד תאורה, רמזור, תחנה לאיסוף ולהורדת נוסעים, תחנת המתנה לרכב, ספסלי ישיבה, מיתקן לגביית אגרה, מבנה מנהלה, מיתקן למניעת מפגעים סביבתיים, מיתקן לאיסוף אשפה, עמדת קריאה לעזרה, תמרור וכן כל מתקן אחר הדרוש לתפעול תקין של הדרך;

"הרשות הממונה" - חברת כביש חוצה ישראל בע"מ או מי שהממשלה תמנה בהתאם לחוזה הזיכיון;

"חוב חלוט" - חיוב שלא הוגש לגביו ערר כאמור בסעיף 12ב, או שהערר לגביו דחה ולא ניתן עוד לערער על ההחלטה שניתנה לגביו, או שניתן לגביו פסק דין חלוט;

"חיוב" - חיוב בתשלום אגרה, דמי גביה, פיצוי או החזר הוצאות, לפי הוראות חוק זה;

"כביש" - חלק הדרך המיועד לנסיעת רכב;

"כביש אגרה" - כביש שלגביו נחתם חוזה זכיון לפי חוק זה, שיתיר לבעל הזכיון לגבות אגרה ממי שמבקש לנסוע ברכב בכביש;

"כביש ארצי לישראל" - כביש מס' 6 כפי שהוא מסומן בתכנית מיתאר ארצית מס' 31א וכפי שתהיה בתוקף מעת לעת, לרבות המחלפים וקטעי הדרכים המסומנים בתכנית האמורה כחלק מתוואי הכביש;

"חוזה זכיון" - חוזה בין הממשלה בשם המדינה לבין בעל זכיון לפי סעיף 4;

"רכב" - כמשמעותו בפקודת התעבורה;

"תג חיוב" - תג או התקן אחר שקבע בעל הזיכיון באישור הרשות הממונה, המיועדים לשמש אמצעי לתשלום האגרה;

"השר" - שר התשתיות הלאומיות .²

2. קביעת כביש אגרה

כביש ארצי לישראל, בקטע שבין כביש מס' 3 לבין כביש מס' 65 כפי שכבישים אלה מסומנים בתכנית מיתאר ארצית מס' 3, יהיה כביש אגרה, מיום שנחתם לגביו חוזה זכיון לפי הוראות חוק זה; הממשלה, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאית להחליט כי קטעים נוספים של כביש ארצי לישראל יהיו כבישי אגרה; החלטה לפי סעיף זה תפורסם ברשומות.

3. בחירת בעל זכיון

(תיקון התשנ"ח)

(א) בעל הזכיון יהיה חברה הרשומה בישראל, אשר נבחרה מבין המציעים שנמצאו מתאימים במרכז פומבי; שר האוצר, השר ושר התחבורה (בסעיף זה - השרים), באישור הממשלה, יורו על תנאי המכרז ואופן ניהולו.

(ב) נערך מכרז פומבי כאמור בסעיף קטן (א) ולא נמצא זוכה, רשאים השרים, באישור הממשלה, לקבוע כי הזכיון יינתן לחברת כביש חוצה ישראל בע"מ; קביעה כאמור טעונה אישור ועדת הכלכלה של הכנסת.

(ג) התקופה המרבית של חוזה הזכיון לפי חוק זה וכן סכום האגרה המרבי או הנוסחה לחישוב סכום האגרה המרבי והדרך לעדכון, לפי הענין, כפי שייכללו בתנאי המכרז, טעונים אישור ועדת הכלכלה של הכנסת.

3.א. הרחבת חוזה הזכיון

(תיקון התשס"ב)

(א) שר האוצר ושר התחבורה רשאים להחליט כי קטע נוסף של כביש ארצי לישראל, שלגביו הוחלט לפי סעיף 2 כי יהיה כביש אגרה, ייכלל בחוזה זכיון שנחתם עם בעל זכיון שנבחר לפי סעיף 3(א).

(ב) החלטת השרים לפי סעיף קטן (א) תינתן בכפוף לתנאים, לרבות תנאים כספיים וכלכליים, שעליהם יורו ושייכללו בחוזה שייחתם עם בעל הזכיון לענין זה, שיהווה חלק מחוזה הזכיון המקורי; על החוזה כאמור יחולו הוראות חוק זה לענין חוזה זכיון.

4. חוזה הזכיון

(תיקון התשנ"ח)

חוזה הזכיון יקבע את זכותו של בעל הזכיון לגבות ולקבל אגרה ויכלול את חובותיו וזכויותיו של בעל הזכיון לענין כביש האגרה והדרך שבה הוא עובר, לרבות את אלה -

- (1) תכנונם, בנייתם ובכלל זה שיקום נופי, אחזקתם הפעלתם ושיפורם;
- (2) מניעת מפגעים סביבתיים ובטיחותיים;
- (3) חובת ביטוח מתאים, לרבות לצד ג';
- (4) תקופת חוזה הזכיון בכפוף להוראות סעיף 3(ג);
- (5) סכומי האגרה המרביים או הנוסחה לחישוב הסכומים המרביים של האגרה, והדרך לעדכון, לפי הענין, בכפוף להוראות סעיף 3(ג);
- (6) תשלום תמורה לבעל הזכיון בשל אי גביית אגרה על ידיו עקב הוראות צו לפי סעיף 8 או עקב אירוע חירום לפי סעיף 9(ב).
- (7) אופן החיוב באגרה וקביעת הדרכים לגבייתה, לרבות באמצעות מערכת המופעלת באופן אלקטרוני או באופן אחר (להלן - מערכת גביית האגרה).

5. העברת זכויות וחובות

(א) זכויותיו וחובותיו של בעל הזכיון לפי חוזה הזכיון ניתנות להעברה או לשיעבוד, אולם העברתן או שיעבודן טעונות הסכמה מראש של שר האוצר.

(ב) העברת שליטה בבעל הזכיון טעונה הסכמה מראש של שר האוצר; לענין זה, "שליטה" - כהגדרתה בסעיף 1 לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968.

6. קביעת סכומי האגרה

(תיקון התשנ"ח)

(א) בעל הזכיון יקבע את סכומי האגרה; סכומי האגרה יכול שייקבעו ביחס למרחק הנסיעה, ויכול שיהיו שונים בשעות מסוימות, בימים מסוימים, בהתאם לסוג הרכב או בהתאם לכל סיווג אחר שיקבע בעל הזכיון, הכל בכפוף לתנאי חוזה הזכיון ולסכומים המרביים שנקבעו בו.

(ב) בעל הזכיון יהיה רשאי לתת הנחות או לפטור רכב מתשלום אגרה, הכל לפי אמות מידה שיקבע; אמות המידה יפורסמו בדרך שיוורה שר התחבורה.

(ג) הודעה על סכומי האגרות ועל כל שינוי בהם תפורסם ברשומות ³ ובדרך נוספת שיוורה שר התחבורה.

6.א. החיוב בתשלום האגרה

(תיקון התשנ"ח)

החייב בתשלום האגרה לפי הוראות חוק זה הוא מי שהיה בעל הרכב הרשום ברשיון הרכב במועד הנסיעה בכביש האגרה, זולת אם הוכיח שהרכב נגנב ממנו.

7. סמכויות בעל הזכיון

(תיקון התשנ"ח)

לבעל הזכיון יהיו נתונות, לענין הפעלת כביש האגרה, הסמכויות הבאות -

(1) סמכות של רשות תימרון מקומית כמשמעותה בפקודת התעבורה;

(2) סמכויות להצבה, להפעלה ולהחזקה של מיתקנים ומכשירים לגביית אגרה;

(3) סמכות לגבות אגרה באמצעות תג חיוב או אמצעים אחרים, וכן סמכות לגבות דמי גביה, פיצוי והחזר הוצאות, הכל לפי הוראות חוק זה וחוזה הזכיון.

8. מעבר חופשי מטעמי בטחון המדינה

שר הבטחון, בהסכמת שר התחבורה ושר האוצר, רשאי, אם ראה שהדבר חיוני מטעמי בטחון המדינה, להורות בצו כי הנסיעה בכביש האגרה או בחלק ממנו, תהיה ללא תשלום אגרה לכל כלי הרכב או לכלי רכב מסוימים; צו לפי סעיף זה יהיה בתוקף לתקופה שלא תעלה על שבעה ימים, אלא אם כן הוארך לפי סעיף זה מעת לעת; צו לפי סעיף זה אינו טעון פרסום ברשומות.

9. איסור מניעת נסיעה

(תיקון התשס"ו)

(א) בעל הזכיון או מי מטעמו לא ימנעו נסיעת רכב בכביש האגרה אלא בשל אי תשלום אגרה שיש לשלמה לפי חוק זה, או בשל הוראה אחרת לפי פקודת התעבורה החלה גם לענין כביש האגרה.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), לא יגבה בעל הזכיון אגרה ולא ימנע שימוש בכביש האגרה או בחלק ממנו, אם הורה לו זאת מפקד מרחב של משטרת ישראל, עקב התרחשות של אירוע חירום; הוראה כאמור יכול שתינתן בכל דרך שימצא המפקד לנכון; בסעיף קטן זה, "אירוע חירום" - לרבות תאונת דרכים, פיגוע חבלני ופגעי טבע.

(ג) שר התחבורה ושר האוצר, בהסכמת שר הבטחון ושר המשטרה, ובאישור הממשלה, יקבעו הוראות באשר לשימוש בכביש האגרה או בחלק ממנו על ידי רכב של צבא הגנה לישראל, של שירות הביטחון הכללי ושל משטרת ישראל כשהם בתפקיד, לרבות תשלום בעד הנסיעה בו.

10. מעבר מהיר

(תיקון התשס"ו)

על אף הוראות סעיף 9(א) לא ימנע בעל הזכיון כניסה לכביש האגרה ולא יעכב או ימנע נסיעה או שהייה בו של אמבולנס, רכב של משטרת ישראל, של שירות הביטחון הכללי או של צבא הגנה לישראל, רכב כיבוי שריפות ורכב לטיפול בחומרים מסוכנים של המשרד לאיכות הסביבה, כשהם מפיצים בפנס מיוחד אור מהבהב ומשמיעים אות אזהרה בפעמון או בסירנה.

11. סיום חוזה הזכיון

(תיקון התשנ"ח)

הסתיים חוזה הזכיון, בשל הפרה או בשל סיבה אחרת, קודם לסיום התקופה הקבועה בו, יפעלו השר ושר האוצר, באישור הממשלה, למתן זכיון לבעל זכיון חדש, ליתרת התקופה; עד לבחירת בעל זכיון חדש, ולא יאוחר משלוש שנים מן המועד שבו הסתיים כאמור חוזה הזכיון, תהיה הממשלה רשאית לגבות אגרה ודמי גביה בשיעורים ובתנאים שלפיהם היה רשאי בעל הזכיון לגבותה.

12. סמכויות לענין אכיפת תשלום

(תיקון התשנ"ח)

(א) המדינה, בעל הזכיון או מי מטעם, לפי הענין, רשאים -

(1) למנוע כניסה לכביש האגרה של רכב שבשלו לא שולם חוב חלוט לפי חוק זה, וכן לעכב יציאה מכביש האגרה של רכב שבשלו לא שולם חוב חלוט כאמור;

(2) לדרוש ממי שנוהג ברכב שבשלו לא שולם חוב חלוט לפי הוראות חוק זה לפנות את הרכב מכביש האגרה לדרך שירותו; לא מילא אחר הדרישה - לגרום לפינוי הרכב ולחייבו בהחזר ההוצאות הכרוכות בכך;

(3) לדרוש ממי שלא שילם אגרה או דמי גביה שהוא חייב בתשלומם לפי חוק זה, או ממי שעשה מעשה שיש בו כדי למנוע את זיהוי הרכב אואת החיוב באגרה, או ממי שפגע במערכת גביית האגרה באופן אחר, את האגרה, את דמי הגביה, החזר הוצאות הכרוכות בגביית אגרה ובאכיפת התשלומים לפי חוק זה, ופיצוי בשל נזק שנגרם.

(ב) השר, בהסכמת שר האוצר ושר התחבורה, רשאי לקבוע -

- (1) את סכומי דמי הגביה, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת;
- (2) את סכומי הפיצוי והחזר ההוצאות שישולמו בכל אחד מהמקרים האמורים בסעיף קטן (א), לפי הענין;
- (3) דרכי המצאת הודעות על חיובים ומועדים לתשלומם;
- (4) את הסדרי הגביה לגבי כלי רכב שאינם רשומים בישראל.

12א. צילום רכב - ראייה קבילה

(תיקון התשנ"ח)

(א) בסעיף זה, "צילום" - צילום שנעשה במצלמה או במסרטה המופעלות באופן אלקטרוני או באופן אחר;

(ב) צילום שהוגש בדרך שנקבעה בתקנות לפי סעיף קטן (ג)(1) ו-(2), יהיה ראייה קבילה בכל הליך משפטי ובכל הליך לפי הוראות חוק זה, לגבי -

- (1) מספר הרישום של הרכב המצולם המופיע בלוחית הזיהוי של הרכב שבצילום;
- (2) מקום הימצא הרכב בעת הצילום;
- (3) זמן הימצא הרכב המצולם במקום האמור בסעיף קטן (ב) בפסקה (2) כפי שצוין בצילום או על גביו, אם צוין;

(4) אי תשלום האגרה בעת המעבר בכביש האגרה, של רכב שלא חויב בתשלום אגרה באמצעות תג חיוב;

(ג) שר המשפטים יקבע -

(1) כללים לפיקוח ולבקרה על מכשירי הצילום, הראיות הצילומיות, והטיפול בהם;

(2) אופן הגשתם של צילומים שנעשו לפי סעיף זה;

(3) כללים להגשתם של ראיות או מסמכים נוספים, אם יידרשו, לענין חוב בשל אי תשלום אגרה.

12. ועדת ערר

(תיקון התשנ"ח)

(א) מי שחולק על חיוב או מי שרואה את עצמו נפגע מהפעלת סמכויות בעל הזיכיון לפי סעיף 12, רשאי, בתוך 30 ימים ממועד קבלת ההודעה על החיוב או ממועד הפעלת הסמכויות, כאמור, לערור על כך בפני ועדת ערר; בערר לפי סעיף זה יהיה בעל הזיכיון המשיב; הודעה על הערר תימסר לרשות הממונה.

(ב) השר ושר האוצר ימנו ועדות ערר, כל אחת בת שלושה חברים, והם: מי שכשיר להיות שופט שלום, מתוך רשימה שיגיש שר המשפטים, שיהיה היושב ראש, נציג ציבור ונציג הרשות הממונה.

(ג) ההוראות לפי חוק בתי דין מינהליים, התשנ"ב-1992, יחולו על ועדת הערר, בשינויים המחויבים מחוק זה, ואולם החלטה סופית של ועדת הערר ניתנת לערעור בפני בית המשפט המחוזי, אם ניתנה רשות לכך מאת בית המשפט המחוזי, בתוך המועד שייקבע בתקנות.

12.ג. דין חיוב לענין סרבן תשלום

(תיקון התשנ"ח)

(א) בסעיף זה -

"הפרשי הצמדה" - הפרשי הצמדה כהגדרתם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961;

"המועד הקובע" - המועד שבו הפך חיוב לחוב חלוט;

"ריבית פיגורים" - כמשמעותה בסעיף 10א לחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967 (להלן - חוק ההוצאה לפועל).

(ב) חוב חלוט שלא שולם, כולו או חלקו, בתוך 30 ימים מהמועד הקובע, ייתוספו עליו הפרשי הצמדה, מהמועד הקובע ועד לתשלום בפועל.

(ג) בתום שלושה חודשים מהמועד הקובע, תיוסף לחוב חלוט שלא שולם, כולו או חלקו, ולהפרשי הצמדה שחושבו בהתאם להוראות סעיף קטן (ב), תוספת פיגור בשיעור עשרים וחמישה אחוזים מן החוב החלוט או מחלקו, ומהפרשי הצמדה, שלא שולמו, לפי הענין (להלן - תוספת פיגור), ומהמועד האמור ואילך תיוסף לחוב החלוט, להפרשי הצמדה ולתוספת הפיגור, ריבית פיגורים.

(ד) חוב חלוט, אף אם אינו פסק דין, הפרשי הצמדה, תוספת הפיגור ותוספת ריבית פיגורים, ניתנים להוצאה לפועל כמו פסק דין בענין אזרחי, ולענין זה יראו את בעל הזיכיון כזוכה לפי חוק ההוצאה לפועל.

12.ד. אי חידוש רשיון

(תיקון התשנ"ח)

לא שילם בעל רכב חוב חלוט בשל שלוש נסיעות בכביש אגרה, לא תחדש רשות הרישוי כהגדרתה בפקודת התעבורה, את רשיון רכבו עד לתשלום מלוא החוב החלוט, ובלבד שהומצאו הודעות כדין לבעל הרכב על ידי בעל הזיכיון ועל ידי רשות הרישוי שבהן ייאמר כי רשיונו לא יחודש אם לא ישלם את מלוא החוב החלוט לפני מועד חידוש רשיון הרכב; הודעות לפי סעיף זה יישלחו 90 ימים לפחות לפני מועד חידוש רשיון הרכב; לענין זה, "מלוא החוב החלוט" - החוב החלוט וכן הפרשי

הצמדה, תוספת פיגור ותוספת ריבית פיגורים, ככל שבעל הרכב חב בהן.

13.

(בוטל).

14. שמירת דינים

אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מהוראות כל דין אחר, ובכלל זה הוראה המסמיכה לפעול לפי כל דין בכל ענין שחוק זה דן בו, אם הפעולה נדרשת -

(1) למניעת סכנה או נזק, לגוף או לרכוש;

(2) למניעת פגיעה באיכות הסביבה או למניעת נזק לסביבה;

(3) מטעמי בטיחות;

(4) מטעמי בטחון המדינה.

15. דין המדינה

הוראות חוק זה יחולו גם על המדינה.

16. ביצוע ותקנות

(תיקון התשנ"ח)

השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, בהסכמת שר האוצר ושר התחבורה, להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.

17. סייג לתחולה

הוראות סעיף 5(ג) לחוק בכסי המדינה, התשי"א-1951, לא יחולו לענין כביש האגרה.

18. פרסום ברשומות

חוק זה יפורסם ברשומות תוך 30 ימים מקבלתו.

יצחק רבין

בנימין

(פואד) בן

אליעזר

ראש

הממשלה

שר הבינוי

והשיכון

עזר ויצמן

שבח וייס

נשיא המדינה

יושב ראש

הכנסת

[1]. ס"ח 1545, התשנ"ה (24.8.1995), עמ' 490.

תיקונים: ס"ח 1678, התשנ"ח (29.7.1998), עמ' 282;

ס"ח 1831, התשס"ב (17.2.2002), עמ' 146;

ס"ח 2037, התשס"ו (1.12.2005), עמ' 33.

[2]. הסמכות הועברה לשר התחבורה (י"פ 4820, התש"ס, עמ' 1088).

[3]. הודעה בדבר עדכון סכומי אגרה פורסמה לאחרונה בי"פ 7266, התשע"ו, עמ' 6348.

//